

Til Sentralstyret
Kopi Landsstyret
Dato 28. januar 2019
Fra Guri Barka Martins, generalsekretær

grønn
ungdom

SAKSPAPIRER TIL SST-2-19

Møtedato: 31. januar 2019
Møtested: UngInfo-senteret, Møllergata 3
Møtetid: 18:00-21:00 (skolering fra 17:00)

Saksliste

009 Godkjenning av innkalling

010 Valg av ordstyrer og referent

Innstilling: Margit Fausko, ordstyrer
Rauand Ismail, referent

011 E-postvedtak siden sist møte

v/ Guri Barka Martins, generalsekretær

0

012 Orienteringsrunde

Hva har du jobbet med siden sist møte?

Hvilke eksterne aktører har du hatt politisk kontakt med?

Talspersoner: Hva skjer i De Grønne (SST og på Stortinget)?

Internasjonal kontakt: Hvilke prosjekter jobber IU med?

0

013 Status fylkeslag

v/ Michelle Flagstad, fylkessekretær

0

014 Internasjonalt utvalg

v/ Nora Heyerdahl, internasjonal kontakt

0

015 Organisasjonssekretær

v/ Sebastian Teigen Nygård, sentralstyremedlem

0

- ~~016 Kommunikasjonsstrategi 2019 (B-sak) V~~
v/ Hulda Holdtvedt, talsperson
- 017 Politisk uttalelse: Tiden er moden for en mer liberal abortlov! V
v/ Hulda Holdtvedt, talsperson
- 018 Ny dato for debattskolering V
v/ Guri Barka Martins, generalsekretær
- ~~019 Kommunikasjon om raudt kjøt D~~
v/ Margit Fausko, sentralstyremedlem
- ~~020 Delmål til arbeidsplanen – politisk utvalg: grønne lokalsamfunn O~~
v/ Margit Fausko, sentralstyremedlem
- 021 Delmål til arbeidsplanen – politisk utvalg: dyrevelferd O
v/ Elisabeth Udjus, sentralstyremedlem
- 022 Delmål til arbeidsplanen – politisk utvalg: skatt og velferd O
v/ Miriam Langmoen, sentralstyremedlem
- 023 Delmål til arbeidsplanen – politisk utvalg: klima og miljø O
v/ Andreas Moksnes, sentralstyremedlem
- 024 Delmål til arbeidsplanen – politisk utvalg: skole og utdanning O
v/ Tobias Stokkeland, sentralstyremedlem
- 025 Delmål til arbeidsplanen – delegasjonen til MDGLM O
v/ Andreas Moksnes, sentralstyremedlem
- ~~026 Delmål til arbeidsplanen – skoleringsgruppa O~~
v/ Margit Fausko, sentralstyremedlem
- 027 Delmål til arbeidsplanen – sommerleirgruppa O
v/ Miriam Langmoen, sentralstyremedlem

028 Delmål til arbeidsplanen – kommunikasjonsgruppa
v/ Rauand Ismail, sentralstyremedlem

O

Deretter møtekritikk

O er orienteringssaker

D er debattsaker

V er vedtakssaker

Guri Barka Martins,
Generalsekretær

Oslo, 28. januar 2019

Til Sentralstyret
Kopi Landsstyret
Fra Nora J. Heyerdahl, internasjonal kontakt
Dato 28.01.19
Saksnr. SST-2-19-014

grønn
ungdom

ORIENTERINGSSAK OM IU

Bakgrunn

Internasjonalt utvalg (IU) er et landsmøtevalgt organ, og vi har valgt å vedta en arbeidsplan. Dere (SST) har ikke noe makt over den, men saksbehandler synes det er hensiktsmessig at dere har et forhold til den, så dere kan se hvor dere bør holde oss i halen, og hvor dere har overlappende ansvar med internasjonalt utvalg.

Drøfting

Se etter overlappende områder, der dere bør holde kontakt med meg. Dette gjelder særlig skoleringsgruppa, og i noe grad ledere for de politiske utvalgene, med tanke på avsnittet om politikkashing.

Saksbehandlers konklusjon

Nå er dere orientert. Ikke bruk mer tid på dette enn nødvendig, men kom gjerne med innspill til IK.

Vedlegg:

- Visjoner for internasjonalt utvalg 2019
- Arbeidsplanen til Internasjonalt utvalg 2019

Med vennlig hilsen

Nora Jungeilges Heyerdahl
Internasjonal kontakt

Oslo, 22.01 2018

VISJONER INTERNASJONALT UTVALG 2019

1. Internasjonalt Utvalg skal aktivt legge til rette for at Grønn Ungdom har et fruktbart samarbeid med relevante søsterorganisasjoner, paraplyorganisasjoner og organisasjoner i inn- og utland som har med internasjonal politikk å gjøre.
2. Internasjonalt Utvalg skal være Grønn Ungdoms kompetansesenter på utenrikspolitikk, internasjonal politikk, internasjonalt samarbeid og andre internasjonale anliggender.

ARBEIDSPLAN

INTERNASJONALT UTVALG 2019

Møter

- Avholde minst ett møte i måneden.
- I løpet av perioden skal et møte være fysisk, dvs IRL.
- Avholde et oppsummeringsmøte mot slutten av valgperioden der vi formulerer et anbefalingsnotat til neste IU.
- Ha interne skoleringer i forkant av flere av møtene våre.

Politikkutvikling

- Utvikle minst to utenrikspolitiske resolusjoner til behandling i LS.
- Fremme en resolusjon til FYEG sitt årsmøte i mai.
- Møte med relevante lobbyorganisasjoner og delta på arrangementer, med tanke på politikkutvikling.
- Følge med i det internasjonale nyhetsbildet og utarbeide relevante politiske resolusjoner med sikte på at de blir vedtatt som Grønn Ungdom-politikk.
- Følger med på søsterpartiene våres valgkamper, politiske gjennomslag og strategier, og politikk-tasher der det er hensiktsmessig.

Skolering

- Videreutvikle det digitale skoleringsprogrammet med skoleringer om relevante internasjonale og utenrikspolitiske anliggender.
- Avholde flere mindre skoleringer i samarbeid med fylkeslag eller andre organer i Grønn Ungdom.

Media

- Internasjonalt utvalg skal delta i og sette agenda for samfunnsdebatten i internasjonale spørsmål. Vi skal hjelpe den europeiske grønne bevegelsen til å profilere sine saker også i Norge.
- Av og til oppdatere facebook-siden til Internasjonalt Utvalg mtp. sympatisører i andre land.

Europa og verden forøvrig

- Ha spesielt tett kontakt med Grøn Ungdom i Sverige primært, og søsterpartiene i Danmark og Finland sekundært.
- Sørge for at Grønn Ungdom er representert på kongresser og større møter i FYEG (Federation of Young European Greens).
- Sørge for at Grønn Ungdom er representert på eventuelle relevante kongresser og større møter i GYG (Global Young Greens)
- Sørge for at Grønn Ungdom deltar på relevante arrangementer og turer i utlandet, utlyse disse arrangementene og turene overfor Grønn Ungdoms medlemmer og følge opp de reisende i forkant, under og etter reisen.

- Gjøre gode sikkerhetsvurderinger i forbindelse med arrangementer i og turer til utlandet.
- Sørge for at det er enkelt for søsterorganisasjoner å få kontakt med oss.
- Fasilitere (digitale) lavterskeltmøter på tvers av organer i Grønn Ungdom og Grön Ungdom Sverige.
- Ta symbolsk del i paraplyorganisasjonen Grønn Ungdom Norden.

Forhold til Grønn Ungdom og MDG

- Holde medlemsmassen orientert om ståa i den internasjonale grønne bevegelsen og om muligheter de har til å delta på turer og prosjekter, for eksempel gjennom LNU eller FYEG.
- Finne noen som vil representere Grønn Ungdom i Miljøpartiet De Grønnes internasjonale utvalg.
- Ha jevn kontakt med Grønn Ungdoms ledelse og sentralstyre gjennom IK.
- Legge frem om IUs arbeid på landstyremøter og GULM-18 på en engasjerende måte.

Til Sentralstyret
Kopi Landsstyret
Fra Hulda Holtvedt, talsperson
Dato 28.01.19
Saksnr. SST-2-19-017

grønn
ungdom

POLITISK UTTALELSE:

TIDEN ER MODEN FOR EN MER LIBERAL ABORTPOLITIKK!

Bakgrunn

Abort har seilt opp som en aktuell sak denne høsten og vinteren. Debatten oppstod som følge av at abortloven ble et aktuelt tema i regjeringsforhandlinger mellom KrF og daværende regjeringspartier. Debatten har dreid seg om flere ting:

- Fosterreduksjon, ofte kalt tvillingabort.
- Abortlovens § 2c, som gjør alvorlig sykdom hos fosteret til en selvstendig grunn til senabort.
- Abortnemndene.
- Tidlig ultralyd og fosterdiagnostikk (regnes egentlig som en egen debatt, men diskuteres ofte i forbindelse med abort.)

Grønn Ungdom i abortspørsmålet

I De Grønnes program står det at vi vil "stemme mot alle forslag som innskrenker retten til selvbestemt abort". De Grønne og Grønn Ungdom har markert motstand både mot endringer i § 2c og forbud mot fosterreduksjon. Forbud mot fosterreduksjon har vært oppe i Stortinget to ganger de siste årene, og De Grønne har stemt mot begge gangene.

Programmet er altså tydelig på at vi er mot å innskrenke abortrettighetene, men spørsmålet om liberalisering av abortregelverket er ikke behandlet i programmet. Grønn Ungdom har heller aldri hatt en større debatt om abortspørsmålet. Det er vanlig at Det Grønnes stortingsrepresentant blir fristilt i samvittighetsspørsmål som ikke er forankret i programmet.

Viktige begreper

Fosterreduksjon: Et inngrep der man fjerner ett eller flere fostre i fleringesvangerskap.

Selektiv fosterreduksjon: Et inngrep der man fjerner ett eller flere foster med alvorlige utviklingsavvik i et flerlingesvangerskap.

Abortnemnd: En nemnd som avgjør om en begjæring om abort kan innvilges når graviditeten har vart over 12 uker.

Svangerskapskontroll: Gratis tilbud til alle gravide. Fås hos fastlegen og/eller jordmor på helsestasjon.

Ultralyd: Lydbølger som sendes inn i kroppen. Etter bearbeiding i en datamaskin vises de innkomne lydsignalene som levende svart-hvitt bilder på en skjerm.

Fosterdiagnostikk: Det å stille en diagnose på et foster før det er født. Fosterdiagnostiske undersøkelser brukes også for å beregne risikoen for at fosteret har sykdom eller utviklingsavvik.

Sorteringssamfunnet: Politisk ladet begrep som beskriver et samfunn der enkelte individer er sortert bort fra samfunnet på bakgrunn av egenskaper.

Drøfting

Fosterreduksjon

Abortloven åpner for selvbestemt fosterreduksjon av ett eller flere friske fostre innen utgangen av 12. svangerskapsuke. I den nye regjeringsplattformen fikk KrF gjennomslag for å fjerne muligheten til selvbestemt fosterreduksjon av friske fostre. Den mye omtalte endringen i abortpraksisen betyr altså ikke at fosterreduksjon blir forbudt, men at kvinner sannsynligvis må møte i nemnd for å få dette innvilget.

Bakgrunn for debatten

Da abortloven ble vedtatt i 1975, var det ikke mulig å utføre fosterreduksjon. Abortloven sier derfor ingenting spesifikt om dette.

I 2001 fikk Sosial- og helsedepartementet spørsmål fra leger om den rettslige adgangen til å utføre fosterreduksjon. Legene lurte på om det var lov å fjerne syke fostre og beholde friske hvis kvinnen var gravid mer enn ett barn. Dette kalles selektiv fosterreduksjon.

Lovavdelingen i Justisdepartementet konkluderte den gang med at abortloven åpnet for selektiv fosterreduksjon. I februar 2016 slo de fast at dette også gjelder friske fostre fram til tolvte uke av graviditeten.

I perioden 2016 til 2018 ble det utført 38 fosterreduksjoner. 13 av dem var trillinger/firlinger. Svangerskap med fire eller flere fostre er forbundet med høy risiko for komplikasjoner som senabort eller tidlig fødsel, og i Norge anbefaler man derfor fosterreduksjon av firlinger.

25 av fosterreduksjonene gjaldt tvillinger. 12 av 25 tvillingaborter ble utført fordi det ble påvist alvorlig sykdom hos en av tvillingene. Det ble utført 13 selvbestemte tvillingaborter. Av medisinske årsaker blir fosterreduksjonene nesten uten unntak utført mellom svangerskapets uke 12 og 13, selv om kvinnen søker før grensen for selvbestemt abort ved utgangen av uke 12.

Argumenter for og mot

Målet til KrF er tilsynelatende både å begrense en praksis de anser som etisk problematisk. Argumenter som ofte brukes mot tvillingabort er at det ikke er bevist noen medisinsk gevinst av å redusere tvillingsvangerskap til singelsvangerskap, og at inngrepet medfører en viss risiko for at gjenværende fostre spontanaborteres. Dessuten trekker flere fram den mulige emosjonelle påkjenningen for den gjenværende tvillingen. Mange motstandere av fosterreduksjon frykter også for "sorteringssamfunnet".

De som støtter retten til selvbestemt fosterreduksjon vil kanskje argumentere med at fosterreduksjon etisk sett ikke skiller seg betydelig fra andre aborter. Kvinner har ulike og legitime grunner til å ta abort, enten det er snakk om å avslutte et helt svangerskap eller å fjerne et foster. Og på samme vis som med andre barn, ønsker man at tvillinger skal bli født inn i familier som ønsker dem og som er i stand til å ta vare på begge.

Dessuten er det ikke så lett å argumentere at fosterreduksjon av friske fostre bidrar mer til "sorteringssamfunnet" enn andre aborter. Vanlig prosedyre er ifølge Helsedirektoratet at legen som utfører inngrepet velger det lettest tilgjengelige fosteret. Det skal for eksempel ikke kunne selekteres på kjønn. Det argumenteres også med at begrensning av muligheten for fosterreduksjon kan øke det totale antallet aborter, fordi valget da vil stå mellom å bære frem begge/alle fostrene eller avbryte hele svangerskapet.

Uavhengig av hva man mener om fosterreduksjon, er det et relevant spørsmål hvorvidt den planlagte endringen i abortloven faktisk vil bidra til færre flerlingaborter. Flere abortleger har uttalt at de tror antallet flerlingaborter vil øke, fordi nemndene stort sett vil si ja og flere vet om muligheten for tvillingabort etter de siste månedenes debatt.

Abortlovens § 2c

Den mye omtalte abortlovens § 2c åpner for at svangerskapsavbrudd kan skje etter tolvte uke hvis "det er stor fare for at barnet kan få alvorlig sykdom, som følge av arvelige anlegg, sykdom eller skadelige påvirkninger under svangerskapet". I tillegg til fosterreduksjon, er det denne setningen som har vært stridens kjerne i abortdebatten. KrF ønsker å endre loven slik at diagnoser og misdannelser man kan leve med ikke er selvstendig grunn til abort. I regjeringsforhandlingene fikk de ikke gjennomslag og dagens § 2c ligger fast.

Bakgrunn for debatten

Stor fare for at barnet kan få en alvorlig sykdom er den vanligste årsaken til at kvinner får innvilget senabort. I 2017 ble det gjennomført 305 senaborter med bakgrunn i § 2c.

Det finnes ingen nasjonal oversikt over hvilke tilstander som ligger til grunn for at kvinner har fått innvilget senabort. Medisinsk fødselsregister (MFR) viser ulike misdannelser hos aborterte fostre, men den konkrete årsaken til at de ble abortert. 1 av 5 fostre som ble abortert på bakgrunn av § 2c, hadde Downs syndrom eller Downs syndrom i kombinasjon med en annen diagnose eller misdannelse. Det er spesielt dette som har utløst debatten om hvorvidt § 2c er diskriminerende og bidrar til "sorteringssamfunnet".

Et annet bakteppe er at antall svangerskap med Downs syndrom er økende i Norge, (skyldes høyere fødealder), samtidig som antall levendefødte med Downs syndrom holder seg stabilt. Økende antall svangerskapsavbrudd er forklaringen på at levendefødte barn med Downs syndrom er stabilt til tross for økt antall svangerskap med syndromet.

Argumenter for og mot

Det som tar til orde for å fjerne eller endre § 2c argumenterer først og fremst med at paragrafen er diskriminerende, eller kan oppleves som diskriminerende. En del mener at § 2c indikerer en gradering av menneskeverdet og rettsvernet basert på egenskaper. En del viser til at ikke bare «alvorlig sykdom», men også påviste egenskaper hos fosteret – som Downs syndrom – anføres som selvstendig abortgrunn med hjemmel i § 2c.

Ønsket om å endre § 2c bunner nok også for noen i en bekymring for at ny teknologi kan muliggjøre ekstrem sortering basert på egenskaper. Det er allerede teoretisk mulig å “designe” fostre, uten at noen politiske partier ønsker dette i Norge. Men for noen kan kanskje en endring i § 2c være en slags nødbremse mot en utvikling de frykter er på vei.

Noen kritikere av § 2c viser til at abortloven bør handle om kvinnen, ikke fosterets egenskaper. Abortlovens § 2b sier at senabort kan tillates hvis “svangerskapet, fødselen eller omsorgen for barnet kan sette kvinnen i en vanskelig livssituasjon”. De som er mot § 2c, men likevel for å tillate senabort i en del tilfeller, vil kanskje mene at § 2b holder for å kunne begrunne svangerskapsavbrudd overfor en abortnemnd.

Dette argumentet er ikke uproblematisk. De som støtter dagens abortlov vil typisk mene at kvinnens livssituasjon ikke kan vurderes uavhengig av fosteravviket når det nettopp er dette avviket som er kvinnens motiv for å ville abortere. Å fjerne eller endre § 2c vil derfor de facto svekke abortretten.

Mange tilhengere av § 2c vil nok anerkjenne og til og med dele frykten for “skråplaneffekten” - at vi stadig tukler mer med naturen og tillater oss mer “sortering”. De vil imidlertid peke på at det er liten grunn til å frykte noen skråplaneffekt i abortsaken - vi har hatt den samme abortloven i 40 år, og liberaliseringene som diskuteres er såpass moderate at heller ikke de kan sammenlignes med skrekkebildene av “sorteringssamfunnet”.

Når det gjelder fosterets menneskeverd og rettsvern, vil tilhengerne av dagens § 2c kanskje si at dette uansett er relativt før uke 22, når fosteret er levedyktig. Abortloven tar hensyn til fosterets rett til liv etter uke 12, men ikke for enhver pris hvis det er tungtveiende grunner til abort. Så lenge alvorlig sykdom og avvik anses som tungtveiende grunner, vil det riktignok være en forskjellsbehandling av fostre i abortloven, men uten at dette bryter noen likeverdsprinsipper for oss som lever i samfunnet.

Noen tilhengere av § 2c tar også til orde for å utvide grensen for selvbestemt abort, f.eks ved å fjerne abortnemndene fram til uke 18. Da kan § 2c fjernes som en konsekvens.

Abortnemndene

96 prosent av alle aborter gjennomføres før tolvte svangerskapsuke. I Norge kan man ta abort fram til uke 18, men etter uke 12 må man møte i nemnd. Nemndene avgjør om en begjæring om abort kan innvilges. Først må kvinnen møte i en såkalt primærnemnd, som

sier ja eller nei til senabort. Hvis begjæringen avslås, fremmes det klage til en sentral klagenemnd. Både primærnemnda og klagenemnda skal treffe vedtaket i samråd med kvinnen. Av begjæringene om abort etter tolvte uke, blir 90 prosent innvilget.

Et av spørsmålene som stadig dukker opp i abortdebatten, er om vi skal fjerne abortnemndene og tillate fri abort fram til uke 18.

Argumenter for og mot

De som vil fjerne nemndene argumenterer med at nemnda blir en unødvendig påkjenning for kvinner som allerede er i en vanskelig situasjon. De argumenterer med at kvinner har gjennomtenkte grunner til å ta abort, at valget bør være fullt og helt kvinnens og at abortnemndene kan fremstå som en slags "domstol". Som tidligere abortlege Ingebjørn Bleidvin skriver i Bergens Tidende 16. november 2018: «Når dei først kjem så langt som til nemnda, så veit dei kva dei vil. Den tyngste debatten har dei teke med seg sjølve og pårørande i framkant. Mange fryktar nok aller mest å få nei.»

Mange viser også til Sverige, hvor de har hatt fri abort fram til uke 18 siden 1974.

De som vil beholde abortnemndene påpeker at nemnda kan fungere som en buffer for gravide som i utgangspunktet er usikre. Mange argumenterer også med at abortnemndene gir lovfestet rett og plikt til å diskutere hva som er best for mor og barn. Ved å fjerne nemndene, blir det også vanskelig å overvåke abortpraksisen og registrere årsakene til at kvinner tar abort etter uke 12.

Ultralyd og fosterdiagnostikk

Alle gravide har rett til svangerskapskontroll. Tilbudet er gratis. Friske gravide tilbys et basisprogram med åtte konsultasjoner, inkludert rutinemessig ultralyd i uke 18. Gravide kan få tilbud om tidlig ultralyd og fosterdiagnostiske prøver dersom visse vilkår er oppfylt, for eksempel at mor er over 38 år ved termin eller tidligere har fått fostre/barn med utviklingsavvik. Bioteknologiloven skiller mellom bruk av ultralyd i forbindelse med fosterdiagnostikk og ultralydundersøkelser som ledd i den alminnelige svangerskapsomsorgen.

For gravide under 38 år som ønsker tidlig ultralyd, tilbys dette hos private klinikker. På landsbasis regner man med at over halvparten av alle gravide tar tidlig ultralyd. Det har reist debatten om hvorvidt tidlig ultralyd bør inn som en del av det offentlige tilbudet for alle.

Private klinikker kan ikke gjennomføre fosterdiagnostikk. Dette tilbudet er politisk styrt og gis kun til gravide som oppfyller vilkårene. I dag tilbys alle gravide over 38 år, samt andre risikogrupper, gratis fosterdiagnostikk i form av tidlig ultralyd kombinert med en blodprøve fra mor, kalt KUB-testen. KUB kan si noe om risikoen for kromosomavvik som trisomi 21 (Downs syndrom), men er ikke veldig presis. For å bekrefte eller avkrefte mistanken om kromosomavvik, har man tidligere måttet gå videre med morkakeprøve eller fostervannsprøve, såkalt invasive tester som innebærer en viss abortrisiko. I 2018 ble den såkalte NIPT-testen godkjent for bruk i Norge. Testen er en enkel blodprøve, risikofri og kjent for å være svært presis.

Nye metoder for fosterdiagnostikk har aktualisert debatten om hvem som skal få tilbudet, når de skal få det, og hva de skal få vite om de genetiske egenskapene til fosteret.

Argumenter for og mot tidlig ultralyd

Et vanlig argument for å innføre offentlig tilbud om tidlig ultralyd er at alle bør ha lik tilgang på kunnskap om fosteret sitt. I dag er tidlig ultralyd vanligst blant dem som bor i sentrale strøk og har god tilgang på private tjenester. Det økonomiske og geografiske likhetsprinsippet og motstanden mot et todelt helsevesen er nok viktige grunner til at både SV og Arbeiderpartiet ønsker et offentlig tilbud om tidlig ultralyd.

Tilhengerne av tidlig ultralyd vil vise til at Danmark, Finland og Storbritannia har tilbud om ultralyd både i uke 12 og uke 18. Dessuten vil de si at den store andelen norske kvinner som betaler seg til ultralyd viser at det er et sterkt følt behov for trygghet blant gravide.

De lærde strides om den helsemessige gevinsten ved tidlig ultralyd. I 2012 ble Folkehelseinstituttet bedt om å vurdere helsemessige effekter ved å innføre et tilbud om tidlig ultralyd. Det konkluderte med at det ikke var dokumentasjon for helsegevinst ved et slikt tilbud, men at helsegevinsten heller ikke kunne utelukkes. Funnene de presenterte viste at tidlig ultralyd stort sett vil ha samme formål som ultralyd i uke 18, med den forskjell at det kan bli lettere å oppdage kromosomavvik og komplikasjoner hos tvillinger med felles morkake.

Motstanderne av et offentlig tilbud om tidlig ultralyd argumenterer med at den dokumenterte helsegevinsten er liten eller ikke-eksisterende. De vil også mene at et slikt tilbud er dårlig bruk av helsekronene, all den tid det finnes viktigere prioriteringer. Mange frykter at et offentlig tilbud om tidlig ultralyd vil legge press på gravide som hadde klart seg helt fint uten. Dessuten påpekes det at et slikt tilbud kan skape mye unødvendig angst og kvaler for kvinner som får urovekkende beskjeder på ultralyden, men likevel viser seg å få friske barn.

Et av det mest brukte argumentene mot tidlig ultralyd handler om de etiske problemstillingene rundt sortering. Etter at Danmark i 2004 innførte tilbud om tidlig ultralyd for alle, har antallet fødte barn med Downs syndrom falt dramatisk.

Fosterdiagnostikk

Spørsmålet om det offentlige skal tilby fosterdiagnostiske prøver til alle, må sees i sammenheng med spørsmålet om tidlig ultralyd. Argumentene er stort sett de samme. Verdt å merke seg er at norske kvinner i dag kan valfarte til Sverige og Danmark hvis de vil ha fosterdiagnostikk, men ikke oppfyller kriteriene her hjemme.

Noen peker på at Bioteknologiloven skaper et kunstig skille mellom ultralyd og fosterdiagnostikk. I begge tilfellene er formålet (ofte, i praksis) å undersøke om fosteret har avvik. Forskjellen, vil noen si, er bare at ultralyd er langt mindre treffsikkert og i en del tilfeller ikke skjer før uke 18. Noen vil argumentere med at det er best for den gravide å få påvist eventuelle avvik så tidlig som mulig i svangerskapet.

NIPT-testen er den tryggeste og mest treffsikre fosterdiagnostiske prøven. Den innføres i Norge nå, men kun for kvinner i risikogruppen, og kun som et trinn to etter ultralyd og KUB-test.

Saksbehandlers konklusjon

Debatten om abort og fosterdiagnostikk er vanskelig fordi man alltid må veie fosterets rettsvern og hensynet til å skape et inkluderende samfunn opp mot frihet og selvbestemmelse. Grønn Ungdom bør vise at disse hensynene ikke trenger å være motsetninger. Saksbehandler mener det er god politikk å liberalisere abortloven og gi alle kvinner tilgang på trygg og pålitelig fosterdiagnostikk, såfremt dette kombineres med gode velferdstjenester og inkluderende politikk for alle barn som blir født.

Forslag til vedtak

F1: Sentralstyret innstiller på resolusjonen «Tiden er moden for en mer liberal abortpolitikk!» til landsstyret.

Vedlegg: - Tiden er moden for en mer liberal abortpolitikk!

Med vennlig hilsen

Hulda Holtvedt,
talsperson

Oslo, 27. januar 2019

TIDEN ER MODEN FOR EN MER LIBERAL ABORTPOLITIKK!

Grønn Ungdom jobber for frihet for alle, mor og barn, uansett egenskaper. Vi skal strekke oss langt for å gi kvinner mest mulig selvbestemmelse over egen kropp. Vi vil forsvare abortloven mot alle forsøk på innskrenkninger, og mener dagens grense for selvbestemt abort er moden for liberalisering. Abort før uke 18 bør være kvinnens valg, og staten bør tilby frivillig, trygg og pålitelig fosterdiagnostikk for å sikre at denne avgjørelsen er så informert som mulig.

Samtidig mener vi at fosterets rettsvern øker jo lenger det utvikler seg i svangerskapet. Derfor vil vi beholde dagens grense for senabort i uke 22. For oss er det likevel ikke abortpolitikken som er viktig for å skape et samfunn med plass til alle. Vi vil jobbe for en inkluderende politikk som gir frihet og muligheter for alle barn som blir født, samtidig som vi øker kvinners selvbestemmelse i svangerskapet.

Grønn Ungdom vil:

- Avvise alle forsøk på å innskrenke abortretten.
- Reversere regjeringens endringer i abortpraksisen, som gjør at kvinner må møte i nemnd for å få innvilget fosterreduksjon.
- Utvide dagens grense for selvbestemt abort fra uke 12 til uke 18.
- Beholde grensen dagens grense for senabort ved uke 22.
- Beholde Abortlovens § 2c, såfremt grensen for selvbestemt abort ved uke 12 blir videreført.
- Inkludere tidlig ultralyd og NIPT-test i det offentlige helsevesenet som et frivillig tilbud for alle gravide.

Til Sentralstyret
Kopi Landsstyret
Fra Guri Barka Martins, generalsekretær
Dato 28.01.19
Saksnr. SST-2-19-018

grønn
ungdom

NY DATO FOR DEBATTSKOLERING

Bakgrunn

Fordi vi søkte aktivitetsstøtta i LNU for å få støtte til debattskoleringen, og fikk svar mye senere enn forventet, ble skoleringen utsatt på ubestemt tid. Nå har vi fått støtten, og må finne en ny dato!

Diskusjon

Ledelsen har drøftet ulike helger som kan passe, samt sett på muligheten for å legge skoleringen til ukedager. Utfordringen er å finne en helg som ikke kræsjer med noe annet, og som ikke gjør at mange i sentralstyret (og deltakere) må stille opp 2-3 helger på rad. I tillegg må det være nok tid til å planlegge skoleringen.

Å legge skoleringen til ukedager vil muligens medføre at mange ikke kan delta på grunn av skole og jobb, men det er fortsatt en mulighet.

Helgene ledelsen har sett på har vært følgende:

1.-3. mars

Dette er helgen før GULS-1. Det er også ganske kort tid til å planlegge, sende ut påmelding osv. Likevel kan det gå greit.

15.-17. mars

Helgen etter GULS-1. Denne helgen kunne funket, men det er helgen i forkant av verveuka. Det betyr at det blir en veldig hektisk uke for de fleste i sentralstyret som man bør være uthvilt til. Det kan i tillegg bli vanskeligere å mobilisere fylkeslagene til verveuka om alle har vært på debattskolering i helga.

22.-24. mars

Helgen etter verveuka. Dette er heller ikke optimalt av samme årsaker som nevnt over.

26.-28. april

Første helg etter påskeferien. Dette er den helga vi i ledelsen har ansett som den mest optimale. Den er like etter ferien, som gjør at SST er mer uthvilt. Dette er helga før Grønnhetsakademiet, men om vi er flinke til å prioritere ressursene våre, kan det gå bra. Det er også lenge nok til at skoleringsgruppa får planlagt skikkelig og fått ut påmelding og informasjon tidlig! En innsigelse på å legge skoleringen til denne helga er at det blir to helger på rad for de som skal på Grønnhetsakademiet, men de som er aktuelle for GA er

enten så engasjert at de deltar på begge, og/eller rutta nok i debatt til at debattskoleringen ikke er så relevant.

3.-5. mai

Samme helg som Grønnhetsakademiet. Man kan se for seg en løsning der vi har to parallelle skoleringer samme helg. Dette kan fungere og bla. kutte i de totale reisekostnadene, men det kan også bli stress for skoleringsgruppa å koordinere. Samtidig skal GA være en litt spesiell greie å være med på, og om man har en debattskolering parallelt mister kanskje GA litt gnisten.

Saksbehandlers konklusjon

26.-28. april er den mest optimale datoen for å arrangere «Redd verden med debatt!».

Forslag til vedtak

F1: Debattskoleringen «Redd verden med debatt!» legges til 26.-28. april

Med vennlig hilsen

Guri Barka Martins,
generalsekretær

Oslo, 28. januar 2019

Til Sentralstyret
Kopi Landsstyret
Fra Elisabeth Udjus, sentralstyremedlem
Dato 28.01.19
Saksnr. SST-2-19-021

grønn
ungdom

DELMÅL TIL ARBEIDSPLANEN:

POLITISK UTVALG FOR DYREVELFERD

Bakgrunn

Politisk utvalg for dyrevelferd har satt ned et overordnet mål, deretter tre tiltak som skal hjelpe oss med å oppnå målet. Vårt overordnede mål er å være en ressurs for Grønn Ungdom når det gjelder å produsere politikk som omhandler dyr og deres velferd. For å realisere dette vil vi produsere minst tre resolusjoner. I tillegg vil vi skrive leserinnlegg eller kronikker om temaer vi jobber med, for å spre budskapet. Til sist vil vi jobbe med den delen av argumentasjonensheftet som er relevant for oss og vårt arbeid. Med dette vil vi i politisk utvalg for dyrevelferd sørge for at valget i 2019 blir et dyrevalg.

Delmål

MÅL: Hjelpe Grønn Ungdom i å vinne sakseierskapet på dyrevern, en gang for alle!

TILTAK: Produsere minst tre resolusjoner om tre ulike tema.

TILTAK: Skrive leserinnlegg og/eller kronikker i forbindelse med de resolusjoner PU: Dyrevelferd jobber med.

TILTAK: Oppdatere og produsere dyrevern kapittelet i argumentasjonsheftet.

Saksbehandlers konklusjon

Dette blir bra.

Med vennlig hilsen

Elisabeth Udjus,
sentralstyremedlem

Oslo, 25. januar 2019

Til Sentralstyret
Kopi Landsstyret
Fra Miriam Langmoen, sentralstyremedlem
Dato 28.01.19
Saksnr. SST-2-19-022

grønn
ungdom

DELMÅL TIL ARBEIDSPLANEN:

POLITISK UTVALG FOR SKATT OG VELFERD

Bakgrunn

PUSV har vedtatt delmål for å utfylle det relevante punktet i arbeidsplanen.

Drøfting

Utvalget ønsker i større grad enn i fjor å prioritere skoleringer og muligheten for å delta på eksterne arrangementer. Dette reflekteres i målene. Vi diskuterte også i hvilken grad vi vil prioritere kontroversielle politiske saker, særlig da skatt- og velferdspolitikken lett kan knyttes til høyre-venstre-aksen og kan gjøre det vanskeligere å holde ved prinsippet om blokkavhengighet. Vi har konkludert med at vi ønsker å fokusere på saker der det er viktig for Grønn Ungdom å avklare et standpunkt.

Saksbehandlers konklusjon

Utvalget gleder seg til å komme i gang med arbeidet og mener delmålene gir et godt utgangspunkt for å utforme politikk.

Vedlegg: - Delmål for politisk utvalg for skatt og velferd

Med vennlig hilsen

Miriam Langmoen,
sentralstyremedlem

Tucson, 27. januar 2019

DELMÅL FOR POLITISK UTVALG FOR SKATT OG VELFERD 2019

Politisk utvalg for skatt og velferd skal:

1. Skrive og legge fram minst fem resolusjoner om skatt- og velferdspolitikkk i løpet av året.
2. Prioritere politiske spørsmål der det er viktig å avklare Grønn Ungdoms standpunkt, samt spørsmål der vi kan gi et seriøst bidrag til debatten.
3. Delta på minst to eksterne arrangementer (konferanser eller lignende) i løpet av året.
4. Motta minst fem skoleringer fra relevante aktører og interesseorganisasjoner, så som fagbevegelsen og arbeidsgiverorganisasjoner.

Til Sentralstyret
Kopi Landsstyret
Fra Andreas Moksnes, sentralstyremedlem
Dato 28.01.19
Saksnr. SST-2-19-023

grønn
ungdom

DELMÅL TIL ARBEIDSPLANEN:

POLITISK UTVALG FOR KLIMA OG MILJØ

Bakgrunn

På påtroppingshelgen til SST ble det vedtatt at alle undergruppene skulle melde opp delmål til arbeidsplanen. Klima- og miljøutvalget har blitt enige om tre delmål som vi ønsker å melde opp.

Delmål

- Utvalget skal etterstrebe å ha møter hver tredje uke.
- Utvalget skal følge en framdriftsplan som holdes løpende oppdatert gjennom året.
- Utvalget skal levere resolusjoner til alle landsstyremøter, og til LS-2 skal vi levere to resolusjoner.

Med vennlig hilsen

Andreas Moksnes,
sentralstyremedlem

Trondheim, 28. januar 2019

Til Sentralstyret
Kopi Landsstyret
Fra Tobias Stokkeland, sentralstyremedlem
Dato 28.01.19
Saksnr. SST-2-19-024

grønn
ungdom

DELMÅL TIL ARBEIDSPLANEN: **POLITISK UTVALG FOR SKOLE OG UTDANNING**

Orientering

På skolepolitisk utvalgs første møte har vi bestemt oss for å ha følgende delmål for 2019:

- Levere minst 1 større, eller 2 vanlige resolusjoner til alle landsstyremøter.
- Fokuserer på politikk rettet mot valgkampen.
- Holde jevnlig møter for å diskutere arbeidsfordeling og sørge for at jobben blir gjort, men jobbe for å unngå unødvendige møter for møters skyld.

Med vennlig hilsen

Tobias Stokkeland,
sentralstyremedlem

Kristiansand, 27. januar 2019

Til Sentralstyret
Kopi Landsstyret
Fra Andreas Moksnes, sentralstyremedlem
Dato 28.01.19
Saksnr. SST-2-19-025

grønn
ungdom

DELMÅL TIL ARBEIDSPLANEN:

MDGLM-DELEGASJONEN

Bakgrunn

På påtroppingshelgen til SST ble det vedtatt at alle undergruppene skulle melde opp delmål til arbeidsplanen. Under følger delmålene for GU-delegasjonen til MDGLM.

Saksbehandler mener at det viktigste er å vedta et delmål for hvor mye politikk vi ønsker å få gjennomslag for. I tillegg er det lurt å vedta hvor mange møter delegasjonen skal ha. De andre målene dreier seg om å sørge for at alle GUere som deltar på MDGLM, får en god opplevelse. GU-delegasjonen skal ta sosialt ansvar for alle GUere på landsmøtet, herunder lage et alkoholfritt sosialt opplegg på kveldstid.

Delmål

Delegasjonen skal:

- Få gjennomslag for de tre høyest prioriterte sakene til GU.
- Ha minst fire møter før MDGLM.
- Ivareta alle GUere på MDGLM på en god måte.
- I forkant av MDGLM jobbe for at alle fylkene har med GUere i delegasjonene sine.

Med vennlig hilsen

Andreas Moksnes,
sentralstyremedlem

Trondheim, 28. januar 2019

Til Sentralstyret
Kopi Landsstyret
Fra Miriam Langmoen, sentralstyremedlem
Dato 28.01.19
Saksnr. SST-2-19-027

grønn
ungdom

DELMÅL TIL ARBEIDSPLANEN:

SOMMERLEIRGRUPPA

Bakgrunn

I arbeidsplanen står det at «Grønn Ungdom skal arrangere sommerleir i tråd med tidligere år, og se på muligheter for utvidelse.» Som vedtatt på påtropp har sommerleirgruppa utformet delmål for å utfylle dette punktet.

Drøfting

Vi har tatt utgangspunkt i fjorårets delmål fra Tiltakstavla, men forsøkt å konkretisere dem enda mer. Målet om antall deltakere er endret i tråd med arbeidsplanen. Vi har også inkludert ting SST ønsker større fokus på i år, deriblant at sentralstyret skal skoleses i hvordan vi håndterer psykiske problemer på sommerleir.

Saksbehandlers konklusjon

Delmålene er et godt utgangspunkt for arbeidet med å mekke GUs største leir noensinne.

Vedlegg: - Delmål for sommerleir 2019

Med vennlig hilsen

Miriam Langmoen,
Sentralstyremedlem

Tucson, 27. januar 2019

DELMÅL FOR SOMMERLEIR 2019

Grønn Ungdom skal

1. Ha over 90 deltakere på sommerleir.
2. Sørge for at innholdet er interessant for både nyinnmeldte og veteraner.
3. Forberede deltakerne godt til skolevalgkampen.
4. Arrangere bussreise fra Oslo til Risøy Folkehøyskole.
5. Aktivt promotere sommerleir i flere kanaler.
6. Ha nok kvalifiserte livreddere til at deltakere kan bade trygt.
7. Jobbe for trygge sosiale rammer på sommerleir.
8. Skolere sentralstyret i hvordan vi håndterer psykiske problemer på sommerleir.
9. Inkludere ferskinger og folk som ikke tilhører vennegjenger.
10. Tilrettelegge for alle deltakere som trenger det og sørge for at relevante personer blir informert om særskilte behov.
11. Ha en sikkerhetsplan for eventuelle nødsituasjoner.
12. Sørge for en jevn rytme i hvordan dagene på leir er lagt opp.
13. Ha et dritbra sosialt opplegg.
14. Tenke nytt rundt hvordan vi kan utvide leiren, både hva gjelder antall deltakere og innhold.

Til Sentralstyret
Kopi Landsstyret
Fra Rauand Ismail, sentralstyremedlem
Dato 28.01.19
Saksnr. SST-2-19-028

grønn
ungdom

DELMÅL TIL ARBEIDSPLANEN:

EKSTERN KOMMUNIKASJON

Bakgrunn

Siden det nye sentralstyret ønsker å videreføre tiltakstavla med delmål inn i denne perioden, har kommunikasjonsgruppa føyd oss pent etter. Dette er en orienteringssak om hvilke delmål kommunikasjonsgruppa skal jobbe etter. Kommunikasjonsstrategien er nevnt flere ganger i dette sakspapiret. Kommunikasjonsstrategien er det strategiske dokumentet vi som jobber med kommunikasjon sentralt skal styre etter. Der står det for eksempel om politisk posisjonering, motstanderne og konkurrentene våre i politikken, og hvor mye vi skal fokusere på sosiale kontra tradisjonelle medier.

Kommunikasjonsgruppa har tre delmål (tiltak) til tiltakstavla. Det første tiltaket er å revidere kommunikasjonsstrategien fordi vi er i et valgår. Det andre tiltaket er å gjennomføre kommunikasjonsstrategien. Det tredje tiltaket er å koordinere en gruppe for de som har ansvaret for sosiale medier. Merk dere at tiltak nummer to vil formes av vedtak som sentralstyret fatter etter at disse tiltakene er vedtatt. Kommunikasjonsstrategien til Grønn Ungdom skal altså innstilles på og vedtas ved en senere anledning.

Delmålene

MÅL: Grønn Ungdom skal fokusere på de politiske hovedsakene og være synlige både nasjonalt og lokalt. Hovedfokus skal ligge på sosiale medier, men tradisjonelle medier skal også prioriteres.

TILTAK: Revidere kommunikasjonsstrategien.

TILTAK: Gjennomføre kommunikasjonsstrategien.

TILTAK: Koordinere en gruppe for alle som har hovedansvar for sosiale medier i fylkeslagene.

Saksbehandlers konklusjon

Kjør da ekstern kommunikasjon!

Med vennlig hilsen

Rauand Ismail,
Sentralstyremedlem
Oslo, 24. januar 2019